

Užstato už vienkartinės pakuotes sistemos finansavimo schemos 2016-2018 m. vykdymo

METINĖ ATASKAITA UŽ 2016 METUS

Viešoji įstaiga „Užstato sistemos administratorius“ (toliau tekste taip pat vadinama „**Įstaiga**“ arba „**Užstato administratoriumi**“), vadovaudamasi Užstato už vienkartinės pakuotes sistemos organizavimo plano, finansavimo schemos ir švietimo programos rengimo, derinimo ir ataskaitų bei informacijos apie jų vykdymą teikimo tvarkos aprašo, patvirtinto aplinkos ministro 2014 m. rugsėjo 30 d. įsakymu Nr. D1-791, 33 punkto reikalavimais, parengė šią informaciją apie Užstato už vienkartinės pakuotes sistemos finansavimo schemos 2016-2018 m. (toliau tekste taip pat vadinama „**Finansavimo schema**“) vykdymą 2016 metais (toliau tekste taip pat vadinama „**Finansavimo schemos vykdymo metine ataskaita**“).

Su Aplinkos ministerija suderintoje Finansavimo schemoje 2016-2018 metams buvo pateikta informacija ir duomenys pagrįsti vienkartinių pakuočių, už kurias pagal Lietuvos Respublikos pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymą nustatytas užstatas (toliau tekste taip pat vadinama „**vienkartine pakuote**“ arba „**vienkartine pakuote, už kurią nustatytas užstatas**“), kiekiais ir atitinkamai sumomis, dėl kurių Užstato administratorius šios schemos derinimo su Aplinkos ministerija metu buvo pasirašęs sutartis su gamintojais ir importuotojais, kurie tiekia Lietuvos Respublikos vidaus rinkai gaminius, supakuotus į vienkartinę pakuotę, už kurią nustatytas užstatas. Tuo metu sutartys buvo sudarytos su 8 pavedimo davėjais. Iki 2016 m. gruodžio 31 d. Užstato administratorius iš viso buvo sudaręs 297 sutartis¹ su pavedimo davėjais, t. y. gamintojais ir importuotojais, kurie tiekia Lietuvos Respublikos vidaus rinkai gaminius, už kurių vienkartinę pakuotę nustatytas užstatas. Toks ženklus pavedimo davėjų skaičiaus augimas, o taip pat ir geresni nei planuota surinkimo rezultatai turėjo įtakos Užstato administratoriaus faktinėms 2016 metų pajamoms ir sąnaudoms, lyginant jas su Finansavimo schemoje planuotomis pajamomis ir sąnaudomis.

1. Užstato administratoriaus pavedimo davėjų įmokų, mokėtų Užstato administratoriui, dydis

Pavedimo davėjams pagal sutartis su Užstato administratoriumi 2016 metais faktiškai taikytų ir jų mokėtų įmokų, susijusių su užstato už vienkartinės pakuotes sistemos administravimu, dydžiai (nurodant įmokos dalį, mokamą už atliekų tvarkymą eurais už toną ar vieneta) pateikiami 1 ir 2 lentelėse.

Užstato administratoriaus su Aplinkos ministerija suderinta pirmoji Finansavimo schema 2016-2018 metams buvo rengiama dar prieš pradėdant faktiškai funkcionuoti užstato už vienkartinės

¹ Nurodomos visos sutartys, įskaitant ir tas, kurios buvo nutrauktos ar pasibaigė (dėl pavedimo davėjų bankroto, veiklos nutraukimo ar kt. priežasčių), laikotarpyje iki 2016 m. gruodžio 31 d. Užstato administratoriaus pavedimo davėjų 2016 m. sąrašas pateikiamas Užstato už vienkartinės pakuotes sistemos organizavimo plano 2016-2018 m. vykdymo metinės ataskaitos už 2016 metus Priede Nr. 1.

pakuotes sistemos. Tuo metu su Užstato administratoriumi pavidimo sutartis buvo sudarę 8 gamintojai ir importuotojai. Kaip buvo nurodyta su Aplinkos ministerija suderintoje Finansavimo schemoje, šioje schemoje duomenys, informacija, įskaitant ir pavidimo davėjų mokėtinos administravimo įmokos dydis, buvo numatyti ir apskaičiuoti, atsižvelgiant į Finansavimo schemas rengimo metu Užstato administratoriaus sudarytas sutartis su pavidimo davėjais, šių pavidimo davėjų planuojamus išleisti į rinką bei planuojamus surinkti vienkartinį pakuočių, kurioms taikomas užstatas, kiekius. Kadangi Užstato administratoriaus pavidimo davėjų skaičius iki 2016 metų pabaigos išaugo beveik iki 300², o užstato sistemoje į rinką išleidžimų ir surenkamų vienkartinį pakuočių kiekis taip pat ženkliai augo ir viršijo prognozes, kilo būtinybė pakeisti pavidimo davėjų Užstato administratoriui mokamų administravimo įmokų dydžius.

1 lentelė. Pavidimo davėjams laikotarpyje nuo 2016.02.01 iki 2016.10.31 faktiškai taikytų ir jų mokėtų administravimo įmokų dydžiai

Vienkartinės pakuotės, už kurią nustatytas užstatas, rūšis (pagal medžiagą)	Administravimo įmokos dydis ³ EUR/ vnt. pagal brūkšninio kodo (BK) tipą ⁴		
	Unikalus BK ⁵	Universalus BK ⁶	Nepakeistas BK ⁷
Vienkartinė plastikinė (PET) pakuotė	0,000	0,0000	0,0300
Vienkartinė metalinė pakuotė	0,000	0,0000	0,0100
Vienkartinė stiklinė pakuotė	0,000	0,0100	0,0300

2 lentelė. Pavidimo davėjams laikotarpyje nuo 2016.11.01 iki 2016.12.31 faktiškai taikytų ir jų mokėtų administravimo įmokų dydžiai

Vienkartinės pakuotės, už kurią nustatytas užstatas, rūšis (pagal medžiagą)	Administravimo įmokos dydis ⁸ EUR/ vnt.
---	--

² Užstato administratoriaus pavidimo davėjų 2016 m. (įskaitant tuos, su kuriais sutartys buvo nutrauktos ar pasibaigę ir kt.) sąrašas pateikiamas Sistemos organizavimo plano vykdymo metinės ataskaitos už 2016 metus Priede Nr. 1.

³ Visas įmokos dydis (100 proc.) yra skiriamas atliekų tvarkymui

⁴ Gamintojai ir importuotojai, sudarydami pavidimo sutartis su Užstato administratoriumi, išreiškė pageidavimą vienkartinės pakuotes žymėti brūkšniais kodais, kurie naudojami ne tik Lietuvos vidaus rinkoje, bet ir užsienio valstybių rinkose (Universalus BK), taip pat atsirado poreikis numatyti galimybę gamintojams ir importuotojams tiekti Lietuvos vidaus rinkai gaminius supakuotus į vienkartinės pakuotes pažymėtas tokiais pačiais brūkšniais kodais, kokie buvo naudojami dar prieš užregistruojant šias pakuotes Užstato administratoriaus registre (Nepakeistas BK). Dėl tokio tipo brūkšnių kodų naudojimo per užstato sistemą iš vartotojų gali būti priimamos vienkartinės pakuotės, kurios buvo pateiktos Lietuvos vidaus rinkai iki jų užregistravimo Užstato administratoriaus registre, o taip pat kurios buvo pateiktos užsienio valstybių rinkoms. Atsižvelgiant į šias aplinkybes ir siekiant sudaryti palankias sąlygas gamintojams ir importuotojams dalyvauti užstato sistemoje bei tuo pačiu kompensuoti papildomai surinktų vienkartinį pakuočių atliekų sutvarkymo kaštus, administravimo įmokos dydžiai nustatyti pagal pakuočių žymėjimui naudojamų brūkšnių kodų tipus.

⁵ Unikalus kodas - pavidimo davėjo vienkartinį pakuočių žymėjimui naudojamas nacionalinis brūkšninis kodas, skirtas ženklinti vienkartinės pakuotes, į kurias supakuoti gaminiai tiekiami tik Lietuvos vidaus rinkai ar Lietuvos rinkai ir užsienio valstybių, nenurodytų pavidimo sutartyje esančiame sąraše, rinkoms.

⁶ Universalus kodas - pavidimo davėjo vienkartinį pakuočių žymėjimui naudojamas brūkšninis kodas, skirtas ženklinti pakuotes, į kurias supakuoti gaminiai tiekiami ne tik Lietuvos vidaus rinkai, bet ir užsienio valstybių rinkoms.

⁷ Nepakeistas kodas - brūkšninis kodas, kuris anksčiau, t. y. iki atitinkamos vienkartinės pakuotės užregistravimo Užstato administratoriaus registre dienos, pavidimo davėjo ir (ar) trečiųjų asmenų buvo naudotas pakuočių žymėjimui. Kodas laikomas nepakeistu pirmaisiais dvylika kalendorinių mėnesių nuo atitinkamos vienkartinės pakuotės brūkšninio kodo užregistravimo registre dienos, t.y. pasibaigus 12 mėn. nuo nepakeisto kodo užregistravimo registre dienos, pastarasis kodas laikomas Universalium arba Unikaliu.

⁸ Visas įmokos dydis (100 proc.) yra skiriamas atliekų tvarkymui

	pagal brūkšninio kodo (BK) tipą		
	Unikalus BK	Universalus BK	Nepakeistas BK
Vienkartinė plastikinė (PET) pakuotė	0,025	0,025	0,025
Vienkartinė metalinė pakuotė (aliuminis)	0,000	0,000	0,000
Vienkartinė metalinė pakuotė (geležis)	0,025	0,025	0,025
Vienkartinė stiklinė pakuotė	0,000	0,000	0,000

Atsižvelgiant į užsienio valstybių, taikančių užstatą už vienkartinės pakuotes, praktiką, Užstato administratoriaus Finansavimo schemeje nurodytas ir planuotas taikyti Vienkartinis prisijungimo prie VŠĮ „Užstato sistemos administratorius“ organizuojamos užstato už vienkartinės pakuotes sistemos mokestis (50,00 EUR) bei vienkartinės pakuotės, už kurias nustatytas užstatas, registracijos VŠĮ „Užstato sistemos administratorius“ registre (duomenų bazėje), mokestis (35,00 EUR), faktiškai 2016 metais nebuvo taikomi. Pavedimo davėjai, sudarydami sutartis su Užstato administratoriumi bei registruodami pakuotes jo duomenų bazėje, nemokėjo minėtų įmokų, o Užstato administratorius negavo pajamų iš minėtų įmokų.

Kaip jau buvo nurodyta anksčiau, pirmoji su Aplinkos ministerija suderinta Finansavimo schema, taip pat ir standartinės sutartys su pavedimo davėjais, buvo rengiamos dar prieš pradėdant faktiškai funkcionuoti užstato už vienkartinės pakuotes sistemai, prieš sudarant galutinius susitarimus su taromatų gamintoju, prieš įdiegiant pavedimo davėjų vienkartinių pakuočių duomenų bazę (registrą), įrengiant Užstato administratoriaus Skaičiavimo centrą ir kt. Todėl, atsižvelgiant į užsienio šalių, taikančių užstatą už vienkartinės pakuotes sistemas, praktiką buvo numatyta galimybė rinkti įmokas iš pavedimo davėjų už prisijungimą prie užstato sistemos bei vienkartinių pakuočių registraciją duomenų bazėje (registre). Tačiau atsižvelgiant į praktinius ir finansinius aspektus bei gamintojų ir importuotojų interesus, minėtos įmokos pavedimo davėjams 2016 m. nebuvo taikomos.

Bendros 2016 metų pajamos iš pavedimo davėjų įmokų, susijusių su užstato už vienkartinę pakuotę administravimu, nurodomos 3 lentelėje.

3 lentelė. 2016 m. pajamos iš pavedimo davėjų įmokų

Pajamos	Gauta pajamų 2016 m. (EUR)
Pajamos iš pavedimo davėjų mokėtų Administravimo įmokų	1428895,00
Pajamos iš Vienkartinio prisijungimo mokesčio	0,00
Pajamos iš Pakuotės registracijos mokesčio	0,00

2. Kitų Užstato administratoriaus pajamų dydis

Kitos Užstato administratoriaus pajamos gautos 2016 metais nurodomos 4 lentelėje.

4 lentelė. Užstato administratoriaus pajamos gautos 2016 m.

Pajamos	Gauta pajamų per 2016 m. (EUR)
Pajamos iš antrinių žaliavų pardavimo	4724587,67
Pajamos iš negražinto užstato	14381031,00
Viso	19105618,67

3. Sukauptų pajamų bendra suma

Per 2016 metus, vykdant užstato už vienkartinės pakuotes sistemos administravimo ir organizavimo veiklą, Užstato administratoriaus sukauptų pajamų bendra suma bei jos detalizavimas pagal pajamų rūšis nurodomas 5 lentelėje.

5 lentelė. Per 2016 m. Užstato administratoriaus sukauptų pajamų bendra suma

	Gauta pajamų per 2016 m. (EUR)
Pajamos iš pavedimo davėjų mokamų Administravimo įmokų	1428895,00
Pajamos iš Vienkartinio prisijungimo mokesčio	0,00
Pajamos iš Pakuotės registracijos mokesčio	0,00
Pajamos iš antrinių žaliavų pardavimo	4724587,67
Pajamos iš negražinto užstato	14381031,00
VISO	20534513,67

4. Lėšos, skirtos Vyriausybės nustatytų atliekų tvarkymo užduočių vykdymui

Per 2016 metus faktiškai Vyriausybės nustatytų atliekų tvarkymo užduočių vykdymui skirtos lėšos (detalizuojant pagal sąnaudų pobūdį), įskaitant lėšas, kurios skirtos pardavėjų aprūpinimui taromatais, pakavimo priemonėmis, bei pardavėjų sąnaudų kompensacijoms, pateikiamos 6 lentelėje.

6 lentelė. Vyriausybės nustatytų atliekų tvarkymo užduočių vykdymui skirtos lėšos 2016 m.

Lėšos, skirtos Vyriausybės nustatytų atliekų tvarkymo užduočių vykdymui	Skirta lėšų 2016 m. (EUR)
Pardavėjų aprūpinimo taromatais, įskaitant taromatų techninę priežiūrą ir remontą, sąnaudos ⁹	5994019,00
Pardavėjų aprūpinimo vienkartinį pakuočių, už kurias nustatytas	776685,00

⁹ Sąnaudos susijusios, su pardavėjais, kuriems taromatus pastatė ir jų techninę priežiūrą bei remontą atlieka Užstato administratoriaus parinktas taromatų gamintojas, kaip nurodyta Finansavimo schemeje, taip pat pardavėjais, kurie patys savo lėšomis įsigijo ir pasistatė prekybos vietose taromatus bei patys užtikrina šių taromatų techninę priežiūrą ir remontą (t. y. Užstato administratorius kompensuoja ir šių pardavėjų sąnaudas, susijusias su įsigytais taromatais bei jų technine priežiūra ir remontu).

užstatas, atliekų pakavimo priemonėmis ¹⁰ sąnaudos	
Pardavėjų sąnaudų, susijusių su vienkartinį pakuočių, už kurias nustatytas užstatas, priėmimu, užstato grąžinimu ir visuomenės informavimu, kompensavimas	10993276,00
Vienkartinį pakuočių atliekų surinkimo iš prekybos vietų ¹¹ ir vežimo į skaičiavimo centrą sąnaudos	1867926,00
Vienkartinį pakuočių atliekų paruošimo tolesniam tvarkymui sąnaudos	1166244,86
Paruoštų vienkartinį pakuočių atliekų (antrinių žaliavų) transportavimo iki atliekų tvarkytojų sąnaudos	141051,00
VISO	20939201,86

5. Lėšos, skirtos Švietimo programos vykdymui

Per 2016 metus faktiškai Švietimo programos vykdymui skirtos lėšos, jas detalizuojant pagal numatytas programos įgyvendinimo priemones, pateikiamos 7 lentelėje. Detalesni konkrečių Švietimo programos priemonių aprašymai bei kita su šiomis priemonėmis susijusi informacija, įskaitant skirtas lėšas, pateikiama Švietimo programos vykdymo metinėje ataskaitoje už 2016 m.

7 lentelė. Lėšos, skirtos Švietimo programos vykdymui 2016 m.

Eilės Nr.	Švietimo programos priemonės 2016 m.	Skirta lėšų 2016 m. (EUR)
1.	Interneto svetainės (www.usad.lt) sukūrimas ir (ar) pritaikymas visuomenės bei kitų užstato už vienkartinės pakuotes sistemos dalyvių poreikiams	4517,80
2.	Informacijos apie pakuočių atliekų tvarkymą, įskaitant užstato už vienkartinės pakuotes sistemą, interneto svetainėje (www.usad.lt) rengimas, skelbimas ir nuolatinis atnaujinimas	10200,00
3.	Reklaminio-informacinio klipo sukūrimas	48000,00
4.	Reklaminio-informacinio klipo per TV transliavimas	254200,00
5.	Lauko reklama	9000,00
6.	Interneto svetainės www.usad.lt populiarinimas kitose interneto svetainėse	1250,00
7.	Reklaminio-informacinio klipo (-ų) transliavimas interneto svetainėje	250,00
8.	Informacinių stendų prie taromatų, taip pat vienkartinį pakuočių, už kurias nustatytas užstatas, atliekų priėmimo vietose pastatymas	7021,64
9.	Informacija spaudoje	0,00 ¹²
10.	Transliacijos per radiją	38200,00
Papildomos visuomenės švietimo ir informavimo priemonės		
11.	Parengiamieji komunikacijos strategijos parengimo, kūrybiniai ir kt. darbai	54983,00

¹⁰ Įskaitant priemones, kuriomis aprūpinamos HORECA sektoriaus įmonės, biurai, taros supirktuvė

¹¹ Įskaitant vežimą iš HORECA sektoriaus įmonių, biurų, taros supirktuvės

¹² Ši priemonė buvo papildyta iniciacijomis televizijoje, radijuje ir portaluose (žr. lentelės 13 punktą), todėl bendra šios priemonės vykdymui skirta lėšų suma nurodyta lentelės 13 punkte

12.	Užstato už vienkartinės pakuotes sistemos pristatymo renginiai	8650,00
13.	Iniciacijos žiniasklaidos priemonėse: straipsniai spaudoje, portaluose, TV reportažai	28500,10
14.	Turinio projektai	54380,00
15.	Komunikacija socialiniuose tinkluose	8000,00
16.	Projektai jaunimui: pasirengimas, komunikacija ir renginiai	15000,00
17.	Radijo žaidimai	2900,00
18.	Reprezentatyvi visuomenės nuomonės apklausa;	1247,60
19.	Gėrimų gamintojų ir importuotojų informavimas apie dalyvavimo užstato sistemoje sąlygų keitimąsi (tarifų įvedimą ir didinimą).	2660,80
	VISO	548960,94

6. Lėšos, skirtos su pakuočių atliekų tvarkymu susijusioms kitoms išlaidoms

Lėšos, 2016 m. skirtos su pakuočių atliekų tvarkymu susijusioms kitoms išlaidoms, detalizuojant pagal sąnaudų pobūdį, pateikiamos 8 lentelėje.

8 lentelė. Lėšos, skirtos su pakuočių atliekų tvarkymu susijusioms kitoms išlaidoms 2016 m.

Lėšos, skirtos su pakuočių atliekų tvarkymu susijusioms kitoms išlaidoms	Skirta lėšų 2016 m. (EUR)
Apskaitos sistemos ir duomenų bazės išlaikymo sąnaudos	61953,00
Sąnaudos įsiskolinimų dengimui	52987,44
VISO	114940,44

7. Lėšos, skirtos Užstato administratoriaus administravimui ir darbo užmokesčiui

2016 m. faktiškai Užstato administratoriaus administravimui ir darbo užmokesčiui skirtos lėšos (detalizuotos pagal konkrečius poreikius) nurodomos 9 lentelėje.

9 lentelė. Lėšos, skirtos Užstato administratoriaus administravimui ir darbo užmokesčiui 2016 m.

Lėšos, skirtos Užstato administratoriaus administravimui ir darbo užmokesčiui	Skirta lėšų 2016 m. (EUR)
Lengvųjų transporto priemonių, skirtų darbuotojams, nuomos sąnaudos	12533,42
Lengvųjų transporto priemonių, skirtų darbuotojams, eksploatacijos sąnaudos	13915,64
Komandiruočių sąnaudos	11521,80
Patalpų (t. y. administracijos ir Įstaigos skaičiavimo centro) apsaugos sąnaudos	6955,00
Banko paslaugų (t. y. mokesčiai už pavedimus, sąskaitų tvarkymo mokesčiai ir pan.) sąnaudos	3509,24
Audito sąnaudos	883,00
Teisinių ir kitų konsultacijų sąnaudos	81255,00

Kitos nenumatytos, su administravimu susijusios, sąnaudos	117740,25
Darbo užmokesčio sąnaudos	1204984,26
VISO	1453297,61

VŠĮ „Užstato sistemos administratorius“
Generalinis direktorius
Gintaras Varnas

2017 m. vasario 20 d.